

Τρόπος εξέτασης του μαθήματος «Μουσική Αντίληψη, Θεωρία και Αρμονία»

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει την εξέταση του αντικείμενου της Μουσικής Αντίληψης και Θεωρίας και του αντικείμενου της Αρμονίας. Η εξέταση στο αντικείμενο της Μουσικής Αντίληψης και Θεωρίας περιλαμβάνει ερωτήματα πολλαπλών επιλογών και ερωτήματα σύντομης απάντησης, τα οποία αφορούν σε αναγνώριση διαστημάτων και συγχορδιών, αναγνώριση μέτρων και αρμονικών διαδοχών και ρυθμικομελωδικής υπαγόρευσης μελωδίας. Η εξέταση στο αντικείμενο της Αρμονίας περιλαμβάνει ασκήσεις εναρμόνισης δοσμένης μελωδίας, δημιουργία πτωτικής-μετατροπικής αρμονικής διαδοχής και αρμονικής ανάλυσης. Το επίπεδο γνώσεων των υποψηφίων στην Αρμονία αντιστοιχεί στο επίπεδο γνώσεων του Υποχρεωτικού Αρμονίας. Συνολικά η εξέταση στο μάθημα της Μουσικής Αντίληψης Θεωρίας και Αρμονίας έχει διάρκεια 3 ώρες και 30 λεπτά, με τα εξής ερωτήματα και μονάδες βαθμολόγησης στην εκατοντάβαθμη κλίμακα, χωρισμένα σε 5 ομάδες ερωτημάτων ως εξής:

i. Α΄ Ομάδα Ερωτημάτων: Αναγνώριση διαστημάτων (8 μονάδες)

Ερωτήματα A1 και A2: ερωτήματα πολλαπλής επιλογής αναφορικά με την ακρόαση ενός ανιόντος ή κατιόντος διαστήματος σε κάθε ερώτημα. Τα ανιόντα ή κατιόντα διαστήματα ακούγονται από τρεις φορές το καθένα. Ο/Η υποψήφιος/α επιλέγει τη μία από τις πέντε πιθανές απαντήσεις κάθε ερωτήματος (μονάδες $2 \times 2 = 4$).

Ερωτήματα A3 και A4: ασκήσεις αναφορικά με την ακρόαση ενός ανιόντος ή κατιόντος διαστήματος σε κάθε ερώτημα. Τα ανιόντα ή κατιόντα διαστήματα ακούγονται από τρεις φορές το καθένα, όπου δίνεται ο πρώτος φθόγγος και ζητείται να γραφεί σε δεδομένο πεντάγραμμο ο δεύτερος φθόγγος και να χαρακτηριστεί λεκτικά το διάστημα (μονάδες $2 \times 2 = 4$).

Τα ανιόντα ή κατιόντα διαστήματα μπορεί να είναι: ταυτοφωνία, δεύτερη μικρή, δεύτερη μεγάλη, τρίτη μικρή, τρίτη μεγάλη, τέταρτη καθαρή, τέταρτη αυξημένη, πέμπτη ελαττωμένη, πέμπτη καθαρή, έκτη μικρή, έκτημεγάλη, έβδομη μικρή, έβδομη μεγάλη, όγδοη καθαρή.

ii. Β΄ Ομάδα Ερωτημάτων: Αναγνώριση συγχορδιών (8 μονάδες)

Ερωτήματα B1 και B2: ερωτήματα πολλαπλής επιλογής αναφορικά με την ακρόαση μίας συγχορδίας σε κλειστή θέση, σε κάθε ερώτημα. Κάθε συγχορδία ακούγεται τρεις φορές. Ο/Η υποψήφιος/α επιλέγει τη μία από τις πέντε πιθανές απαντήσεις κάθε ερωτήματος (μονάδες $2 \times 2 = 4$).

Ερωτήματα B3 και B4: ασκήσεις αναφορικά με την ακρόαση μίας συγχορδίας σε κλειστή θέση, σε κάθε ερώτημα. Κάθε συγχορδία ακούγεται τρεις φορές, όπου δίνεται ο χαμηλότερος φθόγγος και ζητείται να συμπληρωθεί σε δεδομένο πεντάγραμμο η συγχορδία με την καταγραφή των υπόλοιπων φθόγγων, καθώς και να χαρακτηριστεί αυτή λεκτικά (μονάδες $2 \times 2 = 4$).

Οι συγχορδίες μπορεί να είναι τρίφωνες (μείζονες, ελάσσονες, ελαττωμένες, αυξημένες), σε ευθεία κατάσταση και σε αναστροφές, καθώς και πέντε είδη τετράφωνων συγχορδιών με έβδομη (μείζονες με

μεγάλη έβδομη, μείζονες με μικρή έβδομη, ελάσσονες με μικρή έβδομη, ελαττωμένες με μικρή έβδομη ή ημιελαττωμένες, ελαττωμένες με ελαττωμένη έβδομη ή ελαττωμένης εβδόμης) μόνο σε ευθεία κατάσταση.

iii. Γ' Ομάδα Ερωτημάτων: Αναγνώριση μέτρου και Αναγνώριση αρμονικών διαδοχών (14 μονάδες)

Ερωτήματα Γ1 και Γ2: ασκήσεις ακρόασης δύο αποσπασμάτων επιλεγμένων από ποικίλα είδη μουσικής (δυτική έντεχνη, παραδοσιακή, αστική λαϊκή, jazz κ.ά.), όπου δίνεται το πλήθος των μέτρων προς ακρόαση και ζητείται να αναγραφεί σε κλασματική μορφή το μέτρο που αντιστοιχεί σε κάθε απόσπασμα, το οποίο ακούγεται τρεις φορές (μονάδες $2 \times 3 = 6$).

Ερωτήματα Γ3 και Γ4: ασκήσεις ακρόασης δύο διαδοχών, 4 ή 5 συγχορδιών. Κάθε διαδοχή ακούγεται τρεις φορές, όπου δίνεται η πρώτη συγχορδία (τονική σε ευθεία κατάσταση) και ζητείται να αναγραφούν το είδος της κλίμακας (μείζονα ή ελάσσονα) και οι αρμονικές βαθμίδες με τις πιθανές αναστροφές τους, με τον συνήθη συνδυασμό λατινικών και αραβικών ψηφίων και χωρίς τη χρήση πενταγράμμου για τη γραμμή του μπάσου ή των άλλων φωνών (μονάδες $2 \times 4 = 8$).

iv. Δ' Ομάδα Ερωτημάτων: Ρυθμικομελωδική υπαγόρευση (20 μονάδες)

Ένα ερώτημα Δ ακρόασης μιας μελωδίας εκτάσεως 4 ή 6 μέτρων, όπου δίνεται το μέτρο, ο οπλισμός, ο αρχικός φθόγγος καθώς και 2-3 ακόμη διάσπαρτοι φθόγγοι συγκεκριμένης ρυθμικής αξίας (οι πρώτοι σε κάθε δίμετρο) και ζητείται πλήρης μουσική καταγραφή σε δεδομένο πεντάγραμμο, ώστε να αποδίδονται ορθά και με ακρίβεια τόσο τα τονικά ύψη όσο και οι ρυθμικές αξίες. Ο τρόπος ακρόασης της μελωδίας εκτάσεως 4 μέτρων είναι ο εξής: η μελωδία θα ακουστεί μία φορά ολόκληρη στην αρχή, στη συνέχεια θα ακουστεί το πρώτο δίμετρο της μελωδίας δύο φορές και την τρίτη φορά θα ακουστεί σε σύνδεση με το δεύτερο δίμετρο της μελωδίας, το οποίο θα ακουστεί άλλες δύο φορές μόνο του. Τέλος θα επαναληφθεί μία ακόμα φορά η μελωδία ολόκληρη. Ο τρόπος ακρόασης της μελωδίας εκτάσεως 6 μέτρων είναι ο εξής: η μελωδία θα ακουστεί μία φορά ολόκληρη στην αρχή, στη συνέχεια θα ακουστεί το πρώτο δίμετρο της μελωδίας δύο φορές και την τρίτη φορά θα ακουστεί σε σύνδεση με το δεύτερο δίμετρο της μελωδίας, το οποίο θα ακουστεί μία φορά μόνο του και στη συνέχεια σε σύνδεση με το τελευταίο δίμετρο της μελωδίας, το οποίο θα ακουστεί δύο φορές μόνο του. Τέλος θα επαναληφθεί μία ακόμη φορά ολόκληρη η μελωδία.

v. Ε' Ομάδα Ερωτημάτων: Αρμονία (50 μονάδες)

Ερώτημα Ε1: άσκηση εναρμόνισης δοσμένης μελωδίας, όπου δίνεται μια μελωδία εκτάσεως 8-12 μέτρων ($3/4$, $4/4$ ή $6/8$, με διευκρίνιση της χρονικής αγωγής) και ζητείται η τετράφωνη εναρμόνισή της σε σύστημα δύο δεδομένων πενταγράμμων (από δύο φωνές στα κλειδιά του σολ και του φα) με υποχρεωτική και την αναγραφή των αρμονικών συμβολισμών (30 μονάδες).

Ερώτημα Ε2: άσκηση δημιουργίας πτωτικής-μετατροπικής αρμονικής διαδοχής, όπου δίνεται μία αρχική τετράφωνη συγχορδία τονικής (σε σύστημα δύο δεδομένων πενταγράμμων) μαζί με τον αρμονικό συμβολισμό της, το μέτρο, τον αιτούμενο αριθμό μέτρων και τον αρμονικό ρυθμό, την τελική τονικότητα και τον τύπο της πτώσης και ζητείται να υλοποιηθεί στην βάση των παραπάνω δεδομένων μια κατάλληλη

αρμονική διαδοχή εκτάσεως 2 έως 4 μέτρα, με την πλήρη καταγραφή της στο πεντάγραμμα αλλά και με παράλληλη αναγραφή των αρμονικών συμβολισμών χωρίς την επικύρωση της αρχικής τονικότητας με πτώση (12 μονάδες).

Ερώτημα Ε3: άσκηση αρμονικής ανάλυσης, όπου δίνεται ένα πολύ μικρό απόσπασμα (μία έως δύο φράσεις) από τετράφωνο εναρμονισμένο κομμάτι ρεπερτορίου με αυστηρά ομορυθμική υφή και ζητείται η αναγραφή της τονικότητας και των αρμονικών συμβολισμών (8 μονάδες).